

OBJECTE

Indicar les condicions de seguretat per evitar l'exposició accidental del personal a fluids sanguinis per contacte als trens i a les instal·lacions de la xarxa de FMB.

ABAST

Aquest protocol s'aplicarà en totes aquelles situacions de risc següents:

- Atropellament de persones.
- Neteja de sang fresca a la xarxa de metro o al material mòbil
- Retirada de material de cures (guants, apòsits, etc.) amb possible contaminació de sang.
- Retirada de xeringues o material tallant o punxant contaminat amb sang fresca.
- Retirada de restes anatòmiques.
- Retirada de restes d'animals morts (rates, gats o gossos)

Serà d'aplicació una vegada finalitzats els procediments que hagin estat activats per l'atenció assistencial a les persones afectades.

REFERÈNCIES

- Llei 31/95 de prevenció de riscos laborals
- RD 39/1997 reglament dels serveis de prevenció
- RD 664/1997 sobre protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents biològics durant el treball.
- Decret 27/1999 gestió de residus sanitaris.
- Guía técnica para la evaluación y prevención de riesgos relacionados con la exposición a agentes biológicos (INSHT)
- NTP 372: tractament de residus sanitaris (INSHT)

RESPONSABILITATS

- És responsabilitat de l'Operació la gestió de l'incident que origina la posada en marxa d'aquest procediment:
 - Activació dels procediments d'atenció assistencial de les persones afectades.
 - En cas d'afectació limitada exclusivament a l'andana serà controlada o acotada la zona afectada, per evitar l'accés de persones a la mateixa. Sol·licitarà la presència de l'empresa de neteja.
 - En cas d'afectació a la zona de vies, si és conseqüència d'un atropellament, es comunicarà a CCM i s'actuarà segons els protocols establerts a l'efecte. Per altres tipus d'afectació a la zona de vies, es gestionarà la neteja o retirada de residus fora de l'horari de servei.
 - En cas d'afectació a l'interior o exterior d'un tren es comunicarà a CCM i es gestionarà, si fos necessari, el desallotjament i la retirada del mateix fins la zona de neteja.
- És responsabilitat del Servei de MM col·laborar amb l'Operació per la retirada del tren fins la zona de neteja.

- És responsabilitat de l'Agent de Metro que localitzi la incidència, donar avís a CCM i, en cas necessari, delimitar la zona d'afectació.
- És responsabilitat de la USPC, delegada a les empreses de Seguretat, coordinar amb l'Operació o el Servei de MM la vigilància de la zona afectada fins l'arribada de l'empresa de neteja, així com la custòdia dels contenidors de residus fins la seva retirada de l'estació i el seu transport des del punt de treball fins el punt de recollida (punt verd de Can Boixeres).
- És responsabilitat de l'empresa de neteja realitzar la neteja i recollida dels residus biològics. El tractament atindrà a criteris d'innocuitat, asèpsia i salubritat amb la fi de garantir l'eliminació dels possibles patògens i la protecció del medi ambient. Les empreses de neteja que participin a aquesta operativa desenvoluparan el seu propi procediment de treball, contemplant també les normes de seguretat contingudes a la present instrucció. El personal de neteja estarà degudament format i disposarà dels materials i equips necessaris per l'aplicació pràctica dels procediments de recollida i neteja desenvolupats a tal efecte.

DESENVOLUPAMENT

1.- Norma de seguretat.

2.- Procés de seguretat per cada àmbit de FMB

3.- Procés de seguretat en funció del tipus d'incident

4.- Procés de seguretat per la neteja

5.- Procés de seguretat per la retirada de residus

6.- Primers auxilis: procediment en cas de contacte accidental amb residus biològics

1. **Norma de seguretat** general per tot el personal d'operacions, material mòbil i altres agents de metro que transiten pel pati de vies:

- **Evitar el contacte directe amb les restes biològiques.**
- **Si per raons obvies d'higiene i per tal de minimitzar els risc per altres persones cal manipular el material biològic especificat, sempre serà imprescindible fer-ho amb l'equip de protecció individual (EPI) adient. En aquest cas, com a mínim, els guants de làtex o nitril d'un sol us.**

2. **Procés de seguretat específics per cada àmbit de FMB:**

- Personal d'operacions que localitzin la incidència:
 - Avisar al CCM indicant la localització i tipus d'incidència
 - Des de CCM, en coordinació amb el CSPC, s'activarà el protocol d'actuació pertinent en cada cas i es donaran les degudes instruccions als agents presents a la zona afectada.

**INSTRUCCIÓ DE SEGURETAT PER LA
RETIRADA I NETEJA DE RESIDUS
BIOLÒGICS A LA XARXA DE METRO I
TRENS**

- CCM donarà avís a Neteja indicant el tipus d'incident, l'estació o zona afectada pel mateix i el dipòsit de destí del tren en cas que estigui afectat. El departament de Neteja mobilitzarà els recursos necessaris per atendre la neteja tant de l'estació o zona afectada, com del tren una vegada retirat.
- El personal de l'Operació present a l'estació o zona afectada, aplicarà les següents mesures:
 - Advertir a terceres persones que puguin passar o accedir a la zona o dependència afectada, ja sigui personalment per part dels agents o personal de l'empresa de seguretat, o amb una correcta senyalització de la zona amb panells mòbils amb un missatge d'advertència tipus *"No tocar, estem gestionant la seva recollida"*.
 - Cobrir la zona afectada, en cas de restes de sang fresca, amb cel·lulosa absorbent (tovallols de paper, paper de cuina, paper higiènic, o similar) tan aviat com sigui possible. NO fer servir mai absorbents en pols o granulats del tipus serradures de fusta, sepiolita o d'altres.
 - Fer servir guants de làtex o nitril durant les operacions necessàries pel dipòsit de la cel·lulosa i, inclús, per la senyalització de la zona.
- Especifica pel personal de material mòbil:
 - En els casos en que un tren precisi neteja especial de residus biològics i no provingui de la circulació programada a la operació (tren de maniobres, accidents dins la cotxera, etc.) serà el personal de MM de la línia afectada qui sol·licitarà la neteja del tren directament al departament de Neteja
 - El tren disposarà de senyalització de "risc biològic" a les testeres i al cotxe afectat per la incidència i romandrà en espera de la seva neteja.
 - En cas de presència de fluids sanguinis o presència de restes biològiques contaminades amb restes de sang fresca a l'interior, exterior o baixos d'un tren, i que hagi de ser retirat del servei, aquest s'estacionarà a la cotxera o apartador corresponent.
 - En cas d'atropellament serà necessari estacionar el tren a una via amb fossat o pilarets. Es desconnectarà i es posarà a terra.
 - El personal de MM realitzarà la inspecció final del tren una vegada finalitzada l'activitat del personal de neteja.
- Especifica pels agents de metro que transiten pel pati de vies i localitzin la incidència:
 - Es donarà avís a CCM indicant la localització de les restes trobades i les característiques principals de les mateixes.
 - CCM donarà les degudes instruccions als agents presents a la zona afectada.
 - En cas de restes d'animals de rates, gats o gossos, el personal que les hagi trobat, podrà retirar-les directament sempre degudament protegits amb els guants làtex o nitril d'un sol ús.
 - Les restes animals seran dipositades en doble bossa de plàstic i transportades a l'estació més propera en fins la seva retirada definitiva.
 - En el cas que les restes animals no pugin ser retirades, es gestionarà la neteja o retirada de residus fora de l'horari de servei.

- Des de l'avís a CCM fins la finalització de les activitats de retirada i/o neteja, no es podrà autoritzar cap altre tipus d'activitat, més enllà de la circulació de trens, a la zona de vies afectada.
- CCM, en coordinació amb el CSPC, sol·licitarà que aquesta recollida de les restes es faci a través del servei que a tal efecte disposen els ajuntaments.

3.- Procés de seguretat en funció del tipus d'incident

3.1.- Incidents per troballes de restes anatòmiques humanes

- Avisar a CCM indicant la localització de les restes trobades.
- Des de CCM, en coordinació amb el CSPC s'activarà immediatament el protocol d'actuació establert i es donaran les degudes instruccions als agents presents a la zona afectada.
- Les actuacions de recollida de les restes trobades es realitzaran a través dels serveis judicials.

3.2.- Incidents per troballes de xeringues o similars

- Avisar al CCM indicant la localització.
- CCM donarà les degudes instruccions als agents presents a la zona afectada perquè no toquin aquests elements i els custodiïn fins l'arribada d'equip de seguretat.
- Des de CCM, en coordinació amb el CSPC es sol·licitarà la recollida de les restes a través d'equip de seguretat segons el protocol establert.

4.- Procés de seguretat per la neteja

La neteja de la zona afectada serà a càrrec de personal de neteja amb els equips de protecció adients, en aplicació del seu propi procediment de treball elaborat a tal efecte.

Per tal que aquestes tasques es realitzin amb els mesures de protecció necessaris s'establiran, a través del mecanismes previstos de coordinació empresarial, les condicions de seguretat i salut que calen aplicar per cadascuna de les situacions descrites en aquesta norma.

5.- Procés de seguretat per la retirada de residus

Els residus i materials utilitzats es depositaran al contenidor de residus sanitaris tipus III ⁽¹⁾.

Els materials o residus que es dipositaran a aquest contenidors són els següents:

- EPI's (guants) i altres possibles materials utilitzats per la recollida dels residus.
- Roba i altres tèxtils tacats amb fluids corporals o secrecions.
- Material de cures: compreses, venes, cotó, apòsits, etc.
- Residus anatòmics d'animals
- Residus de sang.
- Agulles i material punxant i tallant.

Si al moment d'iniciar la recollida i neteja no es disposa de contenidor per residus sanitaris, es podran dipositar les restes contaminades amb sang (excepte els materials punxants o tallants) a una doble bossa de plàstic degudament identificada.

El Centre de Seguretat i Protecció Civil (CSPC), gestionarà la recollida i transport dels contenidors des del punt de treball fins el punt verd de Can Boixeres.

**INSTRUCCIÓ DE SEGURETAT PER LA
RETIRADA I NETEJA DE RESIDUS
BIOLÒGICS A LA XARXA DE METRO I
TRENS**

Caldrà que utilitzin els EPIs (guants de nitril d'un sol ús) com a element per a controlar el risc de contacte de les mans amb la sang.

Únicament es permet el trasllat de residus dintre del contenidor per residus tipus III. En cas de fer servir doble bossa de plàstic per recollir els residus, caldrà dipositar-la al contenidor rígid abans de treure-la de la zona de afectada.

Tant els guants de nitril com les bosses de plàstic estan disponibles amb codi de magatzem.

(1) característiques mínimes que han de tenir d'aquests contenidors: Material rígid i de color groc, Estanqueïtat total., Opacitat a la vista, Resistents al trencament i a les punxades, Asèpsia total al seu exterior, Absència total al seu exterior d'elements sòlids, punxants i tallants, Volum no superior a 70 litres, Tancament especial hermètic de fàcil apertura i que no pugui obrir-se de forma accidental.

6.- Primers auxilis: procediment en cas de contacte accidental amb residus biològics

Si hi ha contacte accidental sense l'ús dels EPIs adient:

1. Netejar amb aigua abundant i sabó la superfície corporal tacada de sang.
2. En cas de tenir una ferida sobre la zona tacada aplicar desinfectant: solució de povidona iodada al 10% o alcohol 70º
3. Contactar el mes aviat possible amb els serveis sanitaris de l'empresa seguint el procediment P039 (Lesions per accident de treball: assistència, investigació i notificació).

EQUIP DE TREBALL

Nom i departament
Marta Espinós Arizti (Àrea corporativa de Recursos Humans - Servei salut, seguretat i benestar laboral – Servei de Prevenció)
Mario Eulogio Rubio (Àrea corporativa de Recursos Humans - Servei salut, seguretat i benestar laboral – Servei de Prevenció)
Pau Cabana Morado (Àrea corporativa de Recursos Humans - Servei salut, seguretat i benestar laboral – Servei de Prevenció)
Toni Moltó Lacosta (Direcció Seguretat Xarxa Metro)
Jesus Navarro Anton (Àrea de manteniment i projectes-Material mòbil)
Oscar Playà Velasco (CCM)
Emilio Ciercoles Gracia (Àrea Operacions Metro-Suport Xarxa)
Juan Carlos Sanchez Garcia (Àrea Operacions Metro-Linees convencionals)
Ferran Anguera Salvatella (Àrea Operacions-Seguretat Xarxa)
Gaspar Garcia Garcia (Àrea manteniment i projectes-Infraestructures-Neteja i imatge)
Carlos Elie Becerra (Àrea manteniment i projectes-Infraestructures-Neteja i imatge)

LLISTAT DE RESPONSABILITATS

Resp. Procediment	Nom i departament
Autoritzador	Miquel Mira Muñoz (Direcc. Servei salut, seguretat i benestar laboral)
Revisora	Marta Espinós Arizti (Servei de Prevenció)
Revisor	Mario Eulogio Rubio (Servei de Prevenció)
Redactor	Mario Eulogio Rubio (Servei de Prevenció)

HISTÒRIC DE MODIFICACIONS

Versió	Data	Modificacions
1	08-05-2015	Incorporació al Llibre de Procediments.
2	09-06-2016	Modificació fluxes de comunicació CCM, Neteja, MM